

ТОШКЕНТ ОҚШОМ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 21 (9.824)

2003 ЙИЛ 30 ЯНВАРЬ

ТАШРИФ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

Мадрид, 29 январь.
ЎЗА махсус мухбири
Озод РАЖАБОВ хабар
қилади:

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов Мадридда давлат ташрифининг учинчи кунини Испаниянинг энг йирик банкларида бири «Банко Билбао Веская Аргентина» («ББВА») раҳбарларини қабул қилди. Учрашувда асосий эътибор молиявий ҳамкорлик масалаларига қаратилди. Президентимиз Ўзбекистон банк-молия соҳасида амалга оширилаётган ислохотлар ҳақида сўзлаб, икки мамлакат ишбилармонларининг бевосита алоқаларини ривожлантириш ва Испания сармоясининг юртимизга киришининг кўпайишида «ББВА» муҳим ўрин тутиши мумкинлигини таъкидлади. Сўхбат чоғида Ўзбекистон молия муассасаларининг «ББВА» билан ҳамкорлигини кенгайтириш юзасидан фикр алмашилди.

Испания Европанинг энг қадимий давлатларидан саналади. Нодир тарихий ва маданий ёдгорликларга бой. «Эл Прадо» музейи эса испанларнинг фахри. Бу ерда мамлакат ва Европа ўтмишига оид нобъ тарихий ашёлар, тасвирий санъат ва халқ ҳунармандлиғи усталарининг нодир асарлари сақланади. Ислон Каримов ушбу музейни бо-риб кўрди. Фахрий меҳмонлар китобига дастхат битди.

«Эл Прадо» қироллик саройида олий мартабали меҳмонни расмий кузатиш маросими бўлиб ўтди. Президентимизни Испания Қироли Хуан Карлос Биринчи кузатиб қолди. Шу билан Ўзбекистон Президентининг Испанияга давлат ташрифи ниҳоясига етди.

СУРАТДА: ташриф чоғида.

Абдувоҳид Тўраев олган сурат.
(ЎЗА)

XXI саҳоси

Барча маълумотлардан
олинган сўнги хабарлар

Мамлакатимизда

- Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини бошқариш органлари қўмитаси, Халқаро нотижорат ҳуқуқ маркази ва Инсон ҳуқуқлари миллий маркази ташкилотчилигида «Хайрия фаолиятини ҳуқуқий бошқариш: хоризж тажрибаси» мавзусида халқаро семинар бўлиб ўтди.

- «Мулоқот» журнали тахририятида Юртбошимиз асарлари тўпламининг ўнинчи жилди чиқиши муносабати билан давра сўхбати ташкил этилди.

- Ичимлик сув, томорқалар ва бошқа хўжалик эҳтиёжлари учун сув тортадиган, умумий қиймати 35,8 минг АҚШ долларига тенг бўлган 30 та насос «Экосан» халқаро жамғармаси томонидан «Саломатлик» поезидига Тошкент — Нукус йўналишида жўнатилди.

- Республика Таълим марказида «Йилнинг энг яхши мактаби» аънаваный кўриктанлов якунланди. Сирдарё вилоятининг Гулистон шаҳридаги хорижий тилларга ихтисослаштирилган мактаб-интернат 2002 йилнинг энг яхши мактаби деб топилди.

- Тўрткўл шаҳридаги «Гулистон» маҳалла милиция таянч пункти «Энг яхши милиция таянч пункти» республика кўриктанловида ғолиб чиқиб, «Тико» автомашинаси билан мукофотланди.

- Сирдарё шаҳрида окшоддан крахмал тайёрлайдиган янги қўшма корхона тузиш тўғрисида «Бахт-Ф» хусусий фирмаси ва Люксембургнинг «Айджинг интернэшнл S.A.» компанияси ўртасида шартнома имзоланди.

- Бугун республикамиз пойтахтида ҳаво булут бўлди, эрталаб қор ва ёмғир ёғди. Кундузи ҳаво ҳарорати 4-6 даража иқли бўлди.

Жаҳонда

- АҚШ Президенти Жорж Буш мамлакатдаги аҳвол тўғрисида АҚШ конгресси вакиллар палатаси ва сенатнинг ҳамкорликдаги йиллик мажлисида маъруза қилди. Президент Америка иқтисодиётини мустаҳкамлаш зарурлигига эътибор қаратди.

- Арктика музликларининг эриши оқибатида ўн йилдан сўнг Атлантикадан Тинч океанига йўл олган кемалар учун янги саъдо йўллари очилиши мумкин.

- Греция Туркияда юз берган кучли zilзила оқибатида жабрланганларга ёрдам бериш учун 200 минг евро миқдорида иқтисодий кўмак кўрсатди.

- Австралияда жаҳондаги дастлабки паспортларни автоматлаштирилган тартибда текшириш тизими фаолият кўрсата бошлади.
- Исроилда бўлиб ўтган сайловларда амалдаги Бош вазир Ариэль Шарон раҳбарлиги қилаётган «Ликуд» партияси ғалаба қозонди.

- ИТАР-ТАСС агентлигининг хабарига кўра, Польшанинг Закопанье тоғларида саёхатга чиққан 13 нафар ўқувчилардан иборат гуруҳ қор кўчаси остида қолган.

ПОЙТАХТНИНГ Бир кунини

Янгиликлар, воқеалар

Қисқа сатрларда

□ **КЕЧА** Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат ва жамият қурилиши Академияси, Олий Мажлисининг Қонун ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси, республика Фанлар академиясининг фалсафа ва ҳуқуқ институти билан ҳамкорликда давра сўхбати ўтказилди. У «Мамлакат ички хавфсизлигига раҳна солувчи коррупция, маҳаллийчилик, уруг-аймоқчилик ва бошқа хатарларга қарши курашиш» мавзусига бағишланди.

□ **БУГУН** Юнусобод туманидаги Ҳамид Олимжон номи маданият уйи қошидаги «Юлдуз» гуруҳи 31-мехрибонлик уйи тарбияланувчилари эътиборига «Жонажон ўлкамиз қўшиқлари» мавзусида мусиқий гўлдастани ҳавола этилди. 2 февраль кунини

мазкур маданият уйи томонидан тумандаги мактаб ўқувчилари учун «Маржон» гуруҳининг концерти уюштирилди.

□ **БУГУН** Ҳамза тумани ҳокимлигида «Нотихлик санъати» мавзусида кўриктанловнинг туман босқичи бўлиб ўтди. Унда 6 нафар иштирокчилар ўзаро беллашди.

□ **БУГУН** Юнусобод туман халқ таълими бошқармаси ва Қизил ярим ой жамиятининг туман бўлими ташаббуси билан 246-мактабда «Инсон ва жамият ўқув қўлланмаси»ни ўзлаштириш бўйича туман олимпиадаси бўлиб ўтди. Унда тумандаги академик лицейлар, касб-ҳунар коллежларидан, шунингдек 40 та мактабдан биттадан вакиллар ўзаро беллашдилар.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз мухбирларининг хабарларидан.

Ўзбекистон — Европа Иттифоқи: ҳамкорликнинг янги босқичи

Брюсселда «Ўзбекистон - ЕИ» ҳамкорлик кенгашининг тўртинчи мажлиси бўлиб ўтди. Кун тартибига икки томонлама муносабатларни чуқурлаштириш, 1996 йилнинг июнь ойида Флоренцияда имзоланган Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим бандларини амалга ошириш масалалари кiritилган эди.

Белгиланган тартибга мувофиқ, ушбу мажлисда ташқи ишлар вазири А.Комиллов бошчилигидаги Ўзбекистон ҳайъати расислик қилди. Европа Иттифоқи ҳайъатини Европа Иттифоқи кенгашининг амалдаги раиси, Греция ташқи ишлар вазири Г.Папандреу бошқарди. Ҳамкорлик кенгаши мажлиси ишида Европа Иттифоқи Кенгаши бош котиби, Европа Иттифоқининг умумий ташқи сиёсат ва хавфсизлик сиёсати масалалари бўйича олий вакили Х. Солана, ташқи алоқалар бўйича Европа Иттифоқи комиссари К.Паттен ҳамда ташқи алоқалар бўйича Европа Иттифоқи Комиссияси бош директори Г.Легра иштирок этдилар.

Европа Иттифоқи Ўзбекистоннинг базор иқтисодиётига ўтиш, суд - ҳуқуқ тизими ислохотларини амалга ошириш, ўрта ва кичик бизнесни рағбатлантириш, ташқи савдо соҳасини эркинлаштириш бўйича сайё-ҳаракатларини қувватлади.

«Ўзбекистон — Европа Иттифоқи» ҳамкорлик кенгаши мажлиси доирасида Ўзбекистон ҳайъатининг Европа Иттифоқи «учлиги»га кирувчи Г.Папандреу, Х.Солана, К.Паттен ва Европа Иттифоқи хузуридаги Италиянинг доимий вакили У. Ваттани билан учрашувлари бўлиб ўтди. Ушбу учрашувлар давомида томонлар Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим доирасида ҳар тарафлама ҳамкорликни келгусида ҳам ривожлантиришга ўзаро рағбат билдирдилар.

Европа Иттифоқи кенгашининг амалдаги раиси, Греция ташқи ишлар вазири Г.Папандреу Греция 2003 йилнинг биринчи ярмида Европа Иттифоқи кенгашида раис мамлакат сифатида ЕИ ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш учун барча сайё-ҳаракатларни сафарбар этади, деб таъкидлади.

«Жаҳон» АА

Иқтисодий

Буюртмалар
кўпаймоқда

Яккасарой туманидаги «Ишонч-М» очик акциядорлик жамияти жамоаси саккиз турдаги махсус креслолар тайёрламоқда. Маҳаллий хом ашёдан тайёрланган креслолар нафақат чиройли, балки чидамли ҳамда харидор дидига мослиги билан ажралиб туради.

Ўтган 2002 йилда корхона 40 нафар ишчи-хизматчиларининг самарали, фаолиятлари туйфайли 120 миллион сўмлик иш бажарилиб, 9 миллион сўмлик даромад кўришди. Шуниси эътиборлики, мазкур жамият аъзолари мебель тайёрлабгина қолмай, уларни сифатли таъмирлайдилар ҳам.

Тошкент Давлат цирки, Ўзбекистон Давлат консерваторияси ҳамда республика Ёшлар театри биноларини «Ишонч-М» корхонаси жамоасининг меҳнат маҳсули бўлган ўриндиқлар беэаб турибди.

Хозирги кунда корхона ахли Халқлар дўстлиги саройидаги ўриндиқларни таъмирлаш билан банд. Келгусида жамоа меҳнаткашлари махсулот турларини кўпайтириш ҳамда буюртмачиларни сонини ошириш устида иш олиб бормоқдалар.

Энг кенжа
корхона

Бектемир туманида фаолият кўрсатаётган «Иргидромаш» хиссадорлик жамияти республикадаги энг кенжа, йирик сановат корхоналаридан бири ҳисобланади.

Мазкур корхонада асосан мамлакат халқ хўжалиги ва энергетика соҳаларида энг зарур бўлган гидроэлектрли ҳамда йирик насосли станциялар учун жиҳозлар, сув иншоотларига мўлжалланган тўсинлар, металл конструкциялар, кўприкли ва кўтарма кранлар, ностандарт ҳамда механик ускуналар, шу жумладан етмишдан ортиқ турдаги эҳтиёт қисмлар тайёрланади. «Иргидромаш» хиссадорлик жамияти ўзининг иқтисодий ва техник имкониятлари жиҳатидан Марказий Осиёда ягона ҳисобланади.

Айни чоғда жамоада 500 нафарга яқин малакали ишчи-хизматчилар меҳнат қилиб, ўтган 2002 йилда корхонада 1 миллиард 97 миллион сўмликдан зиёд махсулотлар ишлаб чиқарилди. Бунга албатта, корхонадаги эскирган дастгоҳларни энг сўнги замонавийлари билан алмаштириш эвазига эришилди.

Жорий йилда корхона тadbirkorлари янги махсулот турларини кўпайтириб, ички бозорда ўз мавқеларини янада мустаҳкамлашни ният қилганлар.

Комила КАМОЛОВА

ТАДБИРКОРЛИК

Ҳар бир хонадонга

Жаннатмакон ўлкамизнинг ноз-неъматларидан барчамиз бахраманд бўламиз, тўйиб-тўйиб истеъмол қиламиз. Аммо киш фаслида авайлаб сақланган ана шу сахий ёз неъматларини харид қилиш ҳамнинг ҳам имкониятига тўғри келмайди.

Ана шундай пайтда, кўпчилик ёзда ўз имкониятларидан фойдаланиб консерваланган мева ва сабзавотларни истеъмол қилишади. Албатта, бу борада аҳоли дастурхонига кишда ёз неъматларини таъми, фойдали томонлари сақланган ҳолда етказиб беришга ҳаракат қилаётган пойтахтимиздаги «Она-Нафиса» хусусий фирмаси тadbirkorларининг изланишлари ибратлидир. Вакуум-сублимация технологияси орқали куритилиб идишларга қадоқланган мева-сабзавотларни кишда сувга солсангиз, табиий ҳолига қайтади ва уни севиб истеъмол қилишингиз мумкин.

Жамоа цехларига ўрнатилган дастгоҳ ва технологияларнинг ижодкори тadbirkor аёл Нафиса Тошпўлатовадир. 12 йилдири унинг изланиш ва саъй-ҳаракатлари боис фирмага тайёрланаётган куритилган мева-сабзавотларни нафақат мамлакатимизда, балки хорижда ҳам харидорлари бор.

— Она диёримизда ёз ва куз фаслида ноз-неъматлар шунақанги фарқ пишадики, баъзида унинг исрофгарчилик ҳолларига ҳам йўл қўйилади, — дейди Нафиса Тошпўлатова. — Ана шунда менинг хаёлимга шу исрофгарчиликнинг олдини олиб, уларни куритиб, кишда аҳоли дастурхонига тортиқ қилса қандай яхши бўларди, деган фикр келди. Шу мақсадни амалга ошириш йўлида ҳаракат қилдим. Биз яратган технология асосида куритилган мева-сабзавотлар 100 физитамин ва минерал ашёларини сақлаб қолиши, безарарлиги билан ажралиб туради ва патентга эгадир.

Шуниси қувонарлики, жорий йилда фирма махсулотларининг ҳажми 3 баробарга ошиши кўзда тутилган. Бунинг учун корхона цехлари янги иш-

лаб чиқариш линияси билан жиҳозланди. 2003 йилда фирманинг 100 минг долларлик куритилган мева ва сабзавотлари Россия Федерациясига экспорт қилинади. Бунинг учун шартнома ҳам имзоланган.

Яқинда фирмага янги махсулот тури — куритилган ошқовоқ тайёрлаш ҳам йўлга қўйилди. Бу махсулот, албатта қандли диабет ва йод етишмаслиги натижасида келиб чиқадиган касалликларга ниҳоятда фойдали ҳисобланиши билан ажралиб туради. Шунингдек, баҳорда ҳамшаҳарларимиз сублимацион йўл билан куритилган мевалар қуқундан тайёрланган музқаймоқларни ҳам истеъмол қилишади. Тadbirkor Нафиса Тошпўлатова, ушбу янги махсулотнинг харидорларга шубҳасиз маълум қилишига ишонади.

«Она-Нафиса» хусусий фирмасининг турли-туман, бежирим қадоқланган махсулотлари Россия, Қозоғистон, Исроил, Германия сингари хориж дистрибуторларининг ҳам эътиборини жалб этган. Лекин фирма тadbirkorлари ҳозирча экспорт ҳажмини оширишни эмас, балки ички бозорни талаблар даражасидаги ўз махсулотларимиз билан тўлдирини биринчи галдаги вазифа қилиб қўйишган. Шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, Нафиса Тошпўлатова ўз махсулотлари билан пойтахтимиз ва республикаимизда ўтказилаётган курик-танловлар, ярмарка ва савдо кўргазмаларида фаол иштирок этиб, фахрли ўрин ва совринларга сазовор бўлиб келмоқда. Унинг мақсади ҳар бир хонадонга ўз махсулотлари билан кириб боришидир.

Дилноза ФИЁСОВА

TRANSPORT

Шахримиздаги 4-автосарой ўз фаолиятини бошлаганига чорақ асрга яқинлашди. Бугунги кунда корхонада турли русумдаги 132 та автобус йўловчиларга хизмат кўрсатмоқда.

Йўловчилар хизматида

— Хар куни 108 та автобус аҳоли хизматида бўлади, — дейди корхона раҳбари Наримон Абдуллаҳужаев. — Жорий йилда, «Тошхазарйўловчи-транс» Давлат уюшмасига Германиядан «Мерседес-Бенц» русумли автобуслар келтирили-

ши режаланган. Уларнинг маълум бир қисми автосаройимизга ҳам ажратилади. Бу эса шаҳар йўловчиларига янада намунали хизмат кўрсатишимизга имкон яратади.

Корхонада 600 та ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Ишчилар-

га яхши меҳнат ва дам олиш шароитлари яратиб берилган. Ходимларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил қилади. Рустам Муҳаммадалиев, Убайдулло Шохамедов, Фахриддин Комилов каби ёш, моҳир хайдовчиларнинг жамоа орасида ўз ўрни бор.

— Ўтган йилда автосаройга қарашли нозимхона тўлиқ таъмирдан чиқарилди. Жорий йилда текширув-назорати пункти, янги келадиган «Мерседес-Бенц» русумли автобусларга техник хизмат кўрсатиш жойларини қуриш режалаштирилган.

Шахло ҲОШИМОВА

ХОРИЖИЙ НАШРЛАРДА

«Ўзбекистон — Марказий
Осиё дарвозаси»

Мустақилликка эришганимиздан бўён хорижий нашрларда Ўзбекистоннинг Марказий Осиё минтақасида тугган етакчи ўрни, бой иқтисодий салоҳияти, мамлакатимизда кечаятган ислохотлар жараёни хусусида туркум мақолалар чоп этилиши аънамага айланмоқда.

Ҳиндистоннинг нуфузли нашрларидан бири — «The Economic Times» газетасида «Uzbekistan gateway to Central Asia (Ўзбекистон — Марказий Осиё дарвозаси)» сарлавҳаси остида эълон қилинган мақола фикримизнинг далилидир. Унда нашр ўз қўвчиларини мамлакатимизнинг бугунги иқтисодий салоҳияти ва бой табиий захиралари ҳақидаги маълумотлар билан таништиради.

«Ўзбекистон, — деб ёзади нашр, — нефть ва газ, кўмир, олтин, уран, мис, вольфрам, кумуш ва бошқа табиий қазилма конларига бой бўлган ўлкадир. Мамлакат қишлоқ хўжалиги ҳам яхши ривож топган. Ўзбекистон Республикаси пахта етиштириш бўйича дунёда бешинчи, уни экспорт қилиш бўйича эса иккинчи ўринни эгаллайди.

«The Economic Times» газетаси мамлакатимиз иқтисодиёти хусусида афрофлика маълумот берар экан, ўз муштарийларини Ўзбекистон мустақилликка эришганидан сўнг Ҳиндистон билан савдо-иқтисодий алоқалари мутлақо янгича мазмун ва моҳият касб этгани, икки дўст мамлакат ўртасида қўллаб-қувватларро ва халқаро ҳужжатларнинг имзолангани каби муҳим жиҳатлардан ҳам хабардор қилади.

Газета Ўзбекистони Марказий Осиё минтақасининг дарвозаси эканини эътироф этиш билан бирга ҳинд ишбилармон доираларини мамлакатимиз билан яқиндан ҳамкорлик қилишга чорлайди.

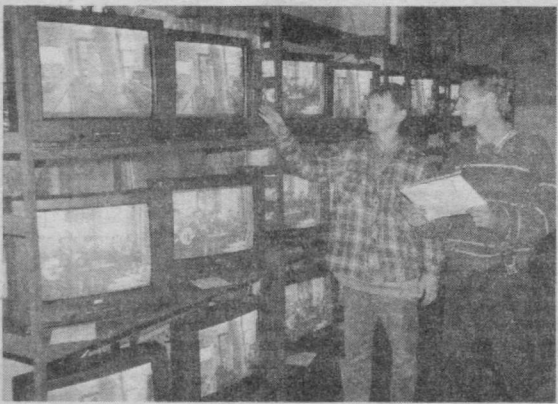
Хусусан, Ҳиндистоннинг МДХ мамлакатлари савдо палатаси томонидан шу йилнинг 19-21 март кунлари пойтахтимиздаги «Интерконтинентал» меҳмонхонасида ўтказилиши режалаштирилган савдо кўргазмаси ҳинд ишбилармонларига Марказий Осиё бозорларига йўл очиб беражани таъкидлайди.

Шухрат УМИРОВ,
«Жаҳон» АА мухбири.
Дехли.

«Фотон» хиссадорлик жамияти мутахассислари янги махсулот турларини ишлаб чиқариш йўлида изланишлар олиб боришмоқда.

Сергей Любчич олган суратлар.

2003 йил — Обод маҳалла йили

Режалар белгиланди

Акмал Икромов туман хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан хотин-қизлар комиссиялари ҳамкорлигида «Обод маҳалла йили»га бағишланган тадбирлар маҳаллаларда давом этмоқда.

Жорий йилда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар режасини тузиш ҳамда ўтган йилда фаол иш олиб борган маҳаллаларни аниқлаш мақсадида ўтказилган ушбу тадбирда тумандаги барча маҳалла хотин-қизлар комиссиялари раисалари ўзларининг тақлиф-мулоҳазалари билан иштирок этишди.

— Бундан ташқари Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари кўмитасининг аёллар шўбаси вакиллари ҳамкорлигида аҳоли орасида ижтимоий ва маънавий мухитни мустаҳкамлаш ҳамда диний ақидапарастликнинг олдини олиш борасида ҳам дара суҳбатлари ўтказдик, — дейди туман хотин-қизлар кўмитаси раиси Азиза Ғиёсова. — Обод маҳалла йилига режалаштирилган ишларни белгилаш ва энг намунали маҳаллани аниқлаш бўйича ўтказган тадбиримизда «Катта Қаъни» маҳалласи намунали маҳалла деб топилди.

«Аср вабоси»

Гиёвандликнинг олдини олиш, кишилар саломатлигига жиддий эътибор қаратиш, атроф-муҳит тозаллиги, озодалигига эришиш бўйича тегишли ташиқлотлар фаолиятини қониқарли даражада десак адашмаймиз.

Ҳамза тумани ҳокимлиги, туман хотин-қизлар кўмитаси, «Маънавият ва маърифат» марказининг туман бўлими, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати туман кенгаши ҳамкорлигидаги тадбир ҳам айнан юқоридаги масала юзасидан ўтказилди.

Туманнинг «Бирлашган» маҳалласида бўлган ушбу тадбирда иштирок этган маҳалла фаоллари, ёшлар гиёвандликнинг олдини олиш, инсонлар саломатлиги ҳамда маҳалла озодалигига эътибор бериш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Шунингдек, тадбирда Наврўз байрами олди ҳашарлари, бу борада қилинажак ишлар тўғрисида ҳам тўхталиб ўтилди.

Орзугул РУСТАМОВА

• АЛИШЕР НАВОЙИ ТАВАЛЛУДИНИНГ 562 ЙИЛЛИГИГА

Одамийлик — энг улуг фазилат

Ўзбекистон Давлат санъат музейидаги ноёб хазиналаримиздан бири, италийлик ҳайкалтарош Беццонинг XIX аср ўрталарида яратган «Итнинг оёғидан зирапча олаётган қизча» деб номланган мармар ҳайкални қайта-қайта томоша қиланман. Қизча итнинг оёғига қирган зирапчани олаётганда ит унинг яхшилигини билиб, зирапча олаётган қўлини ялапти. Ҳайкалтарошнинг мақсади ҳам шу — яхшилик ва эзгуликни кўрсатиш эди...

Ҳайкалга қараб, беихтиёр мутафаккир шоир бобомиз Алишер Навойининг:

**Одам борки, одамларнинг
нақшидир,**

**Одам борки, ҳайвон ундан
яхшидир** —

деган доно сўзларини эсладим. Бу йил Обод маҳалла йили экан, сир эмаски, ҳазрат Навоий маҳалла одамлари орасида яшаб, аниқ ва чуқурларни хўп бошидан кечирган, дўста содик, душманга нисбатан кечиримли, умидли инсон бўлган, тарбия муҳимлигини англаган. Хар бир инсон келажагини ўйлаган. Эл-юрт, маҳаллалар ободлигини чин дилдан хис этганликлари ўз-ўзидан маълумдир. Хирот, Самарқанд, гоҳ Астрободда ҳокимлик қилиб, яхши ва ёмон одамларни кузатган. Одам бўлиш қийин эканлигига тушунган. Астрободда жонларига қасд қилган кимсага қарата:

**Кучукни, хўтукни қилсанг
қанча тарбият,**

**Ит бўлур, эшак бўлур,
бўлмас асло одами,** —

деб хитоб қилганлар. Хиротга қайтганларида яна разолат ва қабоҳатга дуч келадилар. Саройда нотинчлик, ўзлари тарбиялаб келаётган Мўмин Мирзо ўлдирилади. Машхур халқ устасининг боши танасидан жудо қилинганда хитоблари яна ошиб:

Гуноҳи не эрди бу

тиллабошни,

Гуноҳи не эрди, порлоқ

қўшни! —

дейдилар шох Хусайн Бойқарога қараб.

Навоийнинг изтироблари кундан-кунга ошиб, саройдан буткул кетмоқчи, ҳоли бир жойда дам олмоқчи бўладилар. Машхур аллома Хўжа Аҳрор валий уни бу йўлдан қайтарди. Шошилинч мактуб йўллаб, шундай дейди: «Эшитишимча, баъзи бир воқеалар ва ҳодисалар сабабли онҳазратнинг (Султон Хусайн Бойқарони назарда тутаяпти) мулозаматида бўлишдан Сиз жаноблари малоллик чекаётган эмишсиз. Илтимос шулки, мусулмонларга ёрдам кўрсатиш учун хотира шарафингизни саройда муло-

зимат қилишга тамоман қаратсангиз... Утинчимиз шулки, бирор фақирнинг хотири бирон-бир қийинчиликдан наҳот топиб, унинг кўнгли хурсандчиликка етишиши эвазига дилингизда шундай равнақлик зоҳир бўлсаки, дунёвий паршонликка қарамай, ҳақ-таолога етишиш завқи ортиб боса. Хеч ким инсонлар ғамини ёрмай қўйган бу вақтда улар ҳақида қайғуриш энг хайрли ишлардан кўринади».

Низомиддин Мир Алишер Навоий шу мактуб таъсиридан ҳеч ёққа кетмасликка, одамийлик учун курашишга аҳд қилади. Унинг ижоди одамийлик билан тўлиб-тошган яна бир байт билан бўлиди:

Одами эрсанг демагил

одами,

Ониким йўқ халқ

ғамидин-ғами.

Ҳа, Навоийдек одамийликни ўйлаган инсон ҳаётда ҳеч кам бўлмас экан...

**Маҳмуд АҲМЕДОВ,
санъатшунос.**

Ёшлик, гўзаллик барқ уриб турган чехрангиздан қулгу аримасин, қизларжон!..

Париж-Сорбонна университети:

самарали ҳамкорлик йўлидан

Мамлакатимизда ёш авлоднинг соғлом, маънавий баркамол, дунёда ҳеч қимдан кам бўлмайдиган инсон этиб тарбиялашдек эзгу мақсад йўлида қабул қилинган Кадрлар тайёрлаш миллий дастури бугунги кунда ўз самарасини намойиш этмоқда.

Давлатимиз раҳбари Ислам Каримов ташаббуси билан изчил олиб борилаётган ушбу ислохотларга бугун бутун дунёда қизиқиш тобора ортиб бораёпти. Бу ижобий жараёнлар ҳақнда таълим ислохотларининг «ўзбек модели» сифатида эътироф этилаётди. Дунёнинг энг нуфузли ва кўп асрлик тарихга эга олий ўқув даргоҳлари, халқаро ташиқлотлар юртимиз таълим муассасалари, вазирликлари билан ҳамкорлик қилиш истагини билдираётгани ана шу қизиқиш нечоғли жиддий эканидан далолатдир.

Шундай нуфузли олий ўқув юртиларидан бири Франциянинг Париж-Сорбонна университетидир. Мазкур университетга 1253 йилда Людовик IX - Роберт де Сорбон томонидан асос солинган бўлиб, у нафақат ушбу давлатда, балки бутун дунёдаги энг бообўр илм даргоҳи саналади. Куррамизнинг турли мамлакатларидан 25 минг нафардан зиёд йигит-қиз таҳсил олаётган мазкур университетте талабалари сафида «Умид» жамғармаси грантлари совриндорлари - иқтидорли ватандошларимиз ҳам бор.

Таълимдаги ислохотлар натижаси ўлароқ, Париж-Сорбонна университети мамлакатимиздаги вазирликлар, бир қатор олий ўқув юртилари, илмий марказлар билан самарали ҳамкорлик қилмоқда. Ушбу таълим даргоҳи юртимиз билан ҳамкорлик қилишининг яна бир асосий сабаби - бу ердаги ўқитиш жараёнида заминимизда етишиб чиққан Ибн Сино, Ал Хоразмий, Мирзо Улугбек каби буюк алломаларнинг илмий меросини пухта ўрганишга ҳам алоҳида эътибор қаратилади.

Ўтган йили ушбу университет билан Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўртасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзоланган эди. Унда бир қатор халқаро дастурларда иштирок этиш, илм-фаннинг турли йўналишларида ҳамкорликда тадқиқотлар олиб бориш кўзда тутилган.

Хужжатда, шунингдек, янги педагогик технологиялар, масофадан ўқитиш технологиясини ўзлаштириш, ўқитувчи ва талабалар, ўқув дастурлари алмашинувини йўлга қўйишга асосий эътибор қаратилган. Ҳозир бу борада қатор амалий ишларга қўл урилгани қувонарлидир.

Париж-Сорбонна университети Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Тошкент давлат шарқшунослик институти, Самарқанд чет тиллар институти, Самарқанд давлат университети ва бошқа қатор олий ўқув юртилари билан ҳам ҳамкорликни йўлга қўйган.

**Назокат Усмонова,
ЎЗА мухбири**

Маданият

Наврўз байрамига тайёргарлик

«Туркистон» саройида Маданият ишлари вазирлиги ва «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмасининг кўшма ҳайъат йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда кун тартибидоги асосий масалалардан бири бўлган «Наврўз — умумхалқ байрамига тайёргарлик ва уни ўтказиш» тадбирлари муҳокама қилинди. Йиғилишда Наврўз байрамига тайёргарлик ва мамлакатимизда бу йил бўладиган халққаро миқёсдаги тадбирларнинг аҳамиятига эътибор қаратилди. Наврўз байрамига тараддув хусусида республика ишчи гуруҳи раҳбари, «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси бош директори Б. Абдурахимов ахборот берди.

Шунингдек, йиғилишда вазирликнинг 2002 йил якунлари ва янги йил режалари, «Ўзбекмузей» жамғармаси фаолияти, «Обод маҳалла йили» дастури ижросини таъминлаш борасидаги ишлар муҳокама қилинди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Илмий-амалий анжуман

Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институтида «Жамоатчилик фикрини шакллантиришда санъат турларининг аҳамияти» мавзусида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Анжумани Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги Фан, ўқув юртли, кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бошқармасининг бошлиги Н. Шарипов кириш сўзи билан очди. Шунингдек, анжуманда Ўзбекистон Давлат консерваторияси доценти, фалсафа фанлари номзоди М. Ганиев, Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институти профессори, санъатшунослик фанлари номзоди Х. Абулкосимова, Абдулла Қодирий номидаги Тошкент давлат маданият институти катта ўқитувчиси М. Йўлдошев, Тошкент Давлат миллий рақс ва хореография олий мактаби ўқитувчиси, фалсафа фанлари номзоди Н. Ганиев «Жамоатчилик фикрини шакллантиришда кино, мусиқа санъати, оммавий ахборот воситаларининг, ижтимоий фанлар ва миллий рақс санъатининг тутган ўрни» мавзуларида сўзга чиқди.

Институт талабалари томонидан тайёрланган концерт дастури йиғиланларга хуш кайфият бағишлади.

Садбархон ЖўРАЕВА

• ТАДБИРЛАР

Миллатлараро руҳий-маънавий яқинлик, умуминсоний, кадрларнинг ривожланишига сабаб бўлган турмуш тарзи анъаналари уйғун бўлган масканда қардош ва қондош халқлар раванқи янада гуллаб яшнайди.

Ягона оилада

Чилонзор туманидаги «2-Чарх Камолон» маҳалласида, маҳалла аҳли ва 6-муоҳа мактаби ҳамкорлигида маҳалла олимлари ва санъат усталарининг ижодий учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувни ташкил этишдан мақсад маҳаллада яшовчи турли миллат вакиллариининг дўстона муносабатларини янада ривожлантириш ва уларни жиғлаштириш эди.

Тадбирда, Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, кинорежиссёр Хотам Файзиев, Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, Тошкент молия институтини профессори Кумир Сафаевалар юртимиздаги халқлар ўртасидаги аҳилик ва тотувликнинг

нечогли муҳим аҳамиятга эга эканлигини мисоллар билан тушунтириб ўтишди.

Тошкент шаҳар рус маданият маркази раиси Муза Теперина ўзбек ва рус халқлари орасидаги ўзаро алоқаларни, дўстлик ва ҳамкорликни янада раванқ топаётганлиги хусусида тўхталиб ўтди.

Учрашув сўнгида Алишер Навоий номидаги академик катта театрининг кўшиқчиси Марина Каменьякова ва 6-муоҳа мактаби ўқувчилари ижросидаги кўшиқлар, жозибали рақслар кечага янада файз киритди.

Гулчеҳра ДУРДИЕВА.
СУРАТДА: учрашувдан лавҳалар.

• КИТОБ — ОҒТОБ

Мустақил республикамизнинг бугунги кунда ҳар жаҳада жаҳон миқёсида обрў-эътибори ортиб бораётганлиги барчани қувонтиради. Мамлакатимизнинг сиймоси, иқтисодий, илмий, маданий соҳаларда Европанинг деярли барча давлатлари билан ўзаро алоқаларининг кенгайиб бориши камолотга интилаётган ёшларимиздан чет тилларини чуқурроқ ўрганишни талаб этади. Шунинг учун Республикада амалга оширилаётган ислохотлар ҳамда бошқа хорижий мамлакатлар билан олиб борилаётган дипломатик, савдо-сотик, сайёҳлик ва маданий алоқаларнинг ривожланиши ҳар биримиздан бир ёки иккита чет тилларини мукаммал билишимизни тақозо этмоқда.

Европа мамлакатларига назар ташласак, асосан кишилар икки хаттоки учта чет тилларини билишади ва бемалол ўша тилда мулоқот қилиш имкониятига эга. Шундай бўлгандан сўнг биз ҳам мактаб ва олий ўқув юртиларидея бир неча чет тилларини иккинчи тил сифатида ўқув режасига киритиш вақти келмадимикин, деб ўйлаб кўришимизга тўғри келади. Зеро, тил билган эл билади ва қанча кўп тилни билган киши шунча мамлакатни танийди, чунки тилни билган мамлакатларнинг одамлари, маданияти, фани, иқтисоди тўғрисида маълумотга эга бўлади.

Мамлакатимизда бозор иқтисодиёти муносабатларига ўтиш, хорижий давлатлар билан ҳамкорликда кўплаб қўшма корхоналар, фирмалар, савдо ярмаркаларининг кенг миқёсда ташкил этилиши ва ўтказилиши, ўзаро маданий алоқаларнинг йўлга қўйилиши, бундан ташқари тадбиркор ва ишбилармонларимизнинг хорижга тез-тез сафар қилиб туришлари каби барча ишлар чет тилларини билиш билан боғлиқ эканлиги ҳаммага аён.

Шуни алоҳида қайд этиш лозимки, чет тилларини билишда ана шу тилнинг лексик ва грамматик тизимларидангина хабардор бўлмай, балки унинг фонетик тизимини ҳам яхши билиш керак. Чунки бошқа тиллардаги сўз ва ибораларни тўғри, чиройли талаффуз қилмай туриб, киши ўз фикрларини тушунтириб бера олмайди. Чет тилида, яъни масалан, немис тилидаги сўزلарни нотўғри талаффуз қилиш ўша тилдаги сўзларнинг маъносини ўзгартириб қўйишига ҳам сабаб бўлади.

Ана шу мақсадларни кўзлаган ҳолда яқинда «Ўзбекистон» нашриётида филология фанлари номзодлари, доцентлар Туробиддин Нурматов, Баҳодир Хусанхўжаев ва бошқаларнинг «Немис тили фонетикаси» номли дарслиги чоп этилди. Шунини таъкидлаш лозимки, Ўзбекистонда ҳозиргача профессор Несибой Авазбаевнинг немис тили фонетикасига оид бир қатор ўқув қўлланма ва дарслигидан ташқари бошқа дурустроқ ўқув қўлланмалар йўқ эди. Чунки Несибой Авазбаев немис

тили фонетикаси назарияси ва амалиёти соҳасида Ўзбекистонда ягона филология фанлари доктори, профессор илмий даражасига эришган олимдир.

Ушбу янги чоп этилган «Немис тили фонетикаси» дарслигидан институт талабаларидан тортиб, то тилни ўзи мустақил ўрганаётган кишилар ҳам фойдаланса бўлади. Бу дарсликнинг яна бир қулайлик томони шундаки, ундаги мавзулар немис ва ўзбек тилларини қиёслашган ҳолда ёритиб берилган. Чунки бу дарсликда икки бир-бирига қариндош бўлмаган ва турли тиллар оиласига мансуб немис ва ўзбек тиллари фонетикасидоги ўхшашликлар, ўзига хос фарқлар ва фонетик ҳодисалар қиёслаб баён қилинган.

Дарсликда берилган икки тилдаги унлилар, ундошлар классификацияси, бўғин ва унинг турлари, унинг икки тилдаги тиллари, қолаверса икки тилда кўп бўғинли сўзларда бўғинга ажратиш қоидалари, интонация, ургу ва бошқа мавзуларга оид материаллар олий ўқув юртининг бакалавр тайёрлаш ихтисоси бўйича дастури талабларига мувофиқ тарзда тузилган. Ушбу мавзуларга оид машқлар ва матнлар берилган бўлиб, улар фонетикадан олинган назарий ва амалий билимларни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Фонетика дарсини техник воситаларни қўлламасдан амалга ошириш мумкин эмас. Ушбу дарсликда ана шу мақсадни ҳам кўзлаб машқлар берилган.

Ушбу дарслик доцентлар Туробиддин Нурматов ва Баҳодир Хусанхўжаевларнинг немис тили фонетикаси соҳасидаги узок йиллик самарали меҳнатлари мевасидир.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг фан тараққиёти ва раванқи учун яна бир савияли дарслик яратилдики, бу ёшларимизга келажақда кўп чет тилларини билган етук инсонлар бўлиб етишишларида яна бир дадил қадамдир.

Шухратхон ИМЯМИНОВА,
Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети хорижий филология факультети немис филологияси кафедрасининг катта ўқитувчиси.

• САХОВАТ

Болажонлар қувонишди

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Юнусобод туман бўлими кўшиқчи гуруҳи туманда истиқомат қилувчи кам таъминланган ва ногирон болаларга хайрия тадбири уюштирди.

Ҳамид Олимжон номидаги маданият уйида бўлиб ўтган бу тадбирда Юнусобод туманидаги юз нафар кам таъминланган оила фарзандлари, 31 ва 21-Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари ҳамда Республика кўзи ожизлар жамиятидан бир гуруҳ болажонлар иштирок этишди. Тадбирда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Юнусобод туман бўлими Кенгаши раиси Хайрулла Қиличев сўзга чиқиб, болажонларга ўз эзгу тилларини изҳор этди. Келажақда уларнинг Ватан равақи йўлида жонкуяр, фидойий инсонлар бўлиб етишишларида ишонч билдирди. Кечада болаларга совғасаломлар улашиб, жумладан 51-мактаб ўқувчилари ака-ука Собиржон ва Элжон Искандаровларга ўқишдаги, жамоат ишларидаги фаолликлари ва юксак иқтидорларини ҳисобга олиб спорт кийими — кимоно совға қилинди.

Ушбу хайрия тадбири Юнусобод туман кўшимча таълим маркази ва туман халқ таълими бўлими ҳамкорлигида ташкил этилиб, «Бинафша», «Сезамчик» болалар рақс дастури намойиш қилган сахна кўринишлари ва концерт дастури болажонларга бир олам қувонч бағишлади.

Фозила ТОШПҲЛАТОВА

03-03 ҲАҚИДИ ДОМО БУЛҲУ...

• Кулар юзли, хушхулқли, хушмуомалали одам андиша ва фаросат эгаси бўлади. Шундай гўзал сифатларга эга бўлган, лекин ўқимаган одам билан ҳамсухбат бўлиш — ёмон хулқли, кўрс бир олим билан ҳамсухбат бўлишдан яхшироқдир. Бир фозилдан: «Қайси фазилат энг яхши фазилат саналади?» деб сўрадилар. Фозил: «Кулар юзли, ширин сўзли, хушмуомалали бўлиш», деб жавоб берди.

Барча ишдан хулқи хуш яхши эрур, Хулқи хуш одамни эл иззат қилур.

• Ақл-хуш эгаси бўлган одам халқ билан дўстона яшайди. Халқ билан чиқишмаган одам роҳат юзани кўра олмайди.

Кимки эл бирла мурса қилмади, Умрининг ширинлигин ул билмади.

• Ҳуддан катта, тажрибали, билимдон кишилар билан маслаҳат қилмай иш бошлаган одам, у ишдан манфаат кўрмайди.

Қилма ҳаргиз ўз муродинг бирла иш, Ул муродин-ла пушаймон бор эмиш.

• Фаразли ва хушомадгўй одамнинг суҳбати ва ошнолигига ишонма, унинг дўстлигига эътибор берма, чунки хушомадгўй одам ўз муддаосини ҳосил қилгандан кейин сендан узоқлашади, сен билан суҳбатдош бўлишдан ва ошноликдан юз ўгиради.

Қарга фароғат ила тутса чаман ичра мақом, Қарга бўлиб қолур, аммо сира ҳам булбул бўлмас.

• Ошноларга манфаат етказмасдан улардан манфаат кутиш, ерга уруғ сепмасдан туриб, дон олишни тама қилиш каби маъносиздир.

Киши ёндирмайн суҳбатда шамни, Ёруғлиқнинг нишонасин кўрлмас.

• Сукрот ҳақимдан: — Сиз жуда кам қайғурасизу, кўпроқ шодиднадасиз, бунинг сабаби нима? — деб сўрадилар.

Сукрот шундай жавоб берди: — Агар қўлимдан келса гамагусса келтирадиган нарсаларга кўнгул қўймайман, ҳуда-беҳуда нарсаларга учин қайғуриб ўтирмайман. Шунинг учун шодлигим қайғумдан кўра кўпроқ бўлади.

• Икки нарсалар, яъни шижоат ва матонат инсонга ҳар ишда муваффақият бахш этади. Шижоат — ботирлик, мардлик билан ишга киришиш, матонат эса бардошлилик, мустаҳкам ва қатъий иродали, деган сўздир. Бу хислатларга эга бўлган киши бахтсаодатга эришади.

Кимки шижоат ҳам матонат йўлига қўйса катта, Ишлари топгай ривожу, эл қошида муҳтарам.

• Уч нарсалар инсонга жуда зарур: қаҳру ғазаб вақтида ўзни тутта билиш, бошга қулфат тушганда бетоқат бўлмай сабр қилиш ва хайрли ишларга шошилтиш.

Хар кишига бахту иқбол бўлса ёр, Хайру эҳсон бирла бўлғай номдор.

Шахримиздаги «Динамо» клуби спорт залида икки кун давомида самбо бўйича 1987-1988 йилда туғилган ўсмирлар ўртасида Тошкент шаҳар биринчилиги беллашувлари бўлиб ўтди. Унда пойтахтдаги етакчи клубларнинг 125 нафар энг кучли самбочилари галаба учун кураш олиб боришди.

Ёш самбочилар беллашди

Шуниси қизиқки, энг энгил — 40 килограммгача вазнда «ТТЗ» клуби вакилларига тенг келадиганлар топилмади. Яъни Абдуҷалил Дўсимбоев шаҳар биринчилигининг голиби бўлган бўлса, қолган иккала совринли ўринлар ҳам шу клуб вакилларига насиб этди. Шунингдек, 63 килограммгача ва энг оғир — 68 килограммдан юқори вазнларда ҳам «ТТЗ» клуби аъзолари Зафар Рихсиев ва Жамшид Исмоиловлар ўзларининг «Динамо»лик рақиблари Ҳақимов ҳамда Эрматовларни қизиқарли ва шиддатли бахсларда енгишга муваффақ бўлдилар.

Қолган вазнларда Талъат Турғунов, Довурбек Курганбоев, Алексей Абухеев, Элдор Жўраевлар барча рақибларини енган ҳолда шаҳар биринчилигининг голиблари бўлишди.

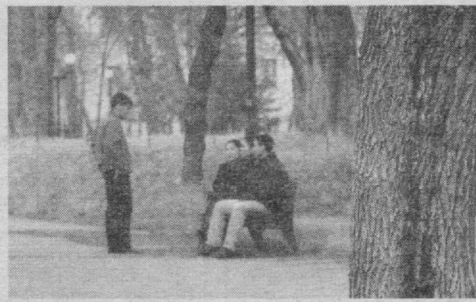
Умумжамоа ҳисобида ҳам «ТТЗ» клубига биринчи ўрин насиб этди. Барча голиб ва совриндорлар нишонлар, дипломлар ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

(Ўз мухбиримиз)

Бокира гулларнинг уфори, у ажиб шўх дамлар эсимда...

Сергей Любич олган суратлар.

• МУЛОҲАЗА

Инсонни пулга сотманг

Сир эмаски, ҳозирги кунда республикамизда ҳар соҳада юксалишлар кўзга ташланмоқда. Шулар қатори озик-овқат саноати ҳам анчагина янгиликларга эришмоқда. Бунга шахримиз дўконлари пештахталаридан жой олган маҳаллий маҳсулотларимиз яхшигина далилдор.

Бундай маҳсулотлардан бири «NESTLE» сўт маҳсулотидир. Бу маҳсулотларнинг сифати чет эл маҳсулотлари билан рақобатдош эканлигини инкор этиб бўлмайди. Аммо шунинг ҳам айтиб ўтиш жоизки, бу маҳсулотларни ҳар ким ҳам сотиб ололмайди. Ҳамма ҳам оилавий шароитдан келиб чиққан ҳолда харидни амалга оширади. Албатта, ўзимизнинг сигир сутлари ҳам ҳар қандай сут маҳсулотлари билан тенглаша олади. Аммо... Айрим ўз инсофини пулга сотадиган сут сотувчиларнинг номмақдл ишлари эвазига табиий сигир сутлари ўз сифатини йўқотмоқда. Азиз газетхон, гап нимда эканлигини англаган-

дирсиз. Ҳа, гап жазирема иссиғу қаҳратон қиш кунлари эрта саҳарлаб уйма-уй бизларни сут маҳсулотлари билан таъминлаб юрувчи аёлларимиз устида бормоқда. Уларнинг машаққатли меҳнатига тасалли айтмай иложимиз йўқ, албатта. Аммо ана шуларнинг меҳнатини йўққа чикараётган айрим шахслар ҳам борки, улар ҳеч иккиланмай сутларга сув аралаштириб сотмоқдалар. Ахир оқликнинг уволли жуда ёмон эканлиги азал-азалдан айтиб келинади-ку. Бунинг қанчалар гуноҳ эканлигини, ҳаттоки бу ишни қилганлар қонун олдида жавоб берганликларини қадимий ҳужжатлар ҳам тасдиқлайди.

Мана шундай ҳужжатлардан бири Ўзбекистон Республикаси Марказий Давлат архиви сақловининг «1915 йил Бухоро Амрлигида фуқаро Хусайн Наврўзбоевга очилган жиноий иш» номли ҳужжатидан айнан шу ҳақда сўз боради. Ундан сўтга сув қўшиб сотганлиги учун бир ойлик қамок жазосига тортилган бухоролик бир одам юзасидан маълумотлар ўрин олган.

1915 йилда бундай қонунбузарлик содир этган шахслар 173-модда билан айбланганлар. Ҳужжатда айтилишича, Наврўзбоев содир этган иш, яъни фуқароларга сув аралаштирилган сутни сотганлик биргина унинг томонидан содир

этилмаётганлиги таъкидланади ҳамда сув аралаштирилган сутнинг нархини сал арзонлаштирилганлигини ҳисобга олган ҳолда Наврўзбоевни бир ойлик қамок жазосига маҳкум этилиши» тўғрисидаги ҳукм чиқарилади. Ҳа, бундан салкам 100 йил олдинги инсофсизлик, қўзбўямачилик шунча йил умр кўрса-ю, унинг жазоси бизгача етиб келмаган бўлса. Агар турли қаллобликларга нисбатан шу каби жазо чораларини ҳозир ҳам қўлланганимизда, айрим қўзбўямачиларнинг кўзи очилармиди?

Лола ОРИФЖОНОВА, Ўзбекистон Республикаси Марказий Давлат архиви Ҳужжатлардан фойдаланиш ва уларни эълон қилиш бўлими мудири.

• АНЖУМАНЛАР

ЮТУҚ ВА МУАММОЛАР ТАҲЛИЛ ҚИЛИНДИ

Куни кеча Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 2002 йилдаги иш фаолиятининг яқунлари ва 2003 йилда иқтисодий низоларни ҳал этиш, одил судловни амалга ошириш чора-тадбирлари бўйича йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишда сўзга чиққан Тошкент шаҳар ҳўжалик суди судьяси Ш. Саидов шаҳар ҳўжалик судининг 2002 йилдаги иш фаолияти яқунлари ва 2003 йилда сўз фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида батафсил тўхталиб ўтди. Шунини айтиш керакки, ўтган йили шаҳар ҳўжалик судига ҳар бир иш кунида ўртача 60 та ёки жами 15315 та даъво аризалари, аризалар, хат ва хабарлар келиб тушган бўлса, суд томонидан ҳар кунга ўртача 162 та ҳужжат ёки жами 41490 та ҳал қилув қарорлари, ажримлар, қарорлар, суд буйруқлари, ижро варақалари, хабарномалар, ҳомиёлар, даъвогар, жавобгар, прокуратура ва бошқа ташкилотларга юборилган.

Ҳисобот даврида судда 8620 та даъво аризаси ва аризалар мазмуни кўриб ҳал қилинган. Ҳал қилинган ишлар бўйича даъвогарлар фойдасига жавобгарлардан 88 миллиард 48 миллион 379 минг сўм ундириб берилган. 410 та даъво аризалари ва аризалар қонун талабларига риоя қилинмаган ҳолда судга берилганиги учун суднинг ажрими билан даъвогарларга қайтарилган ёхуд уларни қабул қилиш рад этилган.

Шаҳар ҳўжалик суди томонидан давлат солиқ инспекцияларининг 1763 та аризалари кўриб чиқилиб, улардан 1478 таси бўйича — 36 миллиард 212 миллион 618 минг сўмдан зиёд боқиманда қарзларни ташкилотларнинг мол-мулкига қаратиш тўғрисида суд буйруқлари берилган.

Туман ҳокимликлари, солиқ инспекциялари ва Адлия вазирлиги томонидан тақдим қилинган 6 ойдан ортиқ фаолият кўрсатмаётган корхоналарни тугатиш ҳақидаги 2035 та аризалар бўйича ҳўжалик суди 1997 та корхонани тугатиш тўғрисида халқ қилув қарорлари чиқарди.

Ўзбекистон Республикасининг «Банкротлик тўғрисида»ги қонунга мувофиқ ҳисобот даврида ҳўжалик суди томонидан 352 та банкротлик оид ишлар кўриб чиқилган. Шундан 319 та корхона банкрот деб эътироф этилган. Уларнинг 241 таси эса тўлиқ тугатилиб, давлат рўйхатидан ўчирилган.

Апелляция инстанциясида кўрилган 31 та ишдан 54 таси бўйича биринчи инстанциянинг ҳал қилув қарори ажримлари бекор қилинган, 43 таси ўзгартирилган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик судининг кассация инстанцияси томонидан шаҳар ҳўжалик судининг 286 та иши кўриб чиқилган, шундан 74 таси бекор қилинган ва 25 таси ўзгартирилган.

Ҳисобот даврида кўрилган ишлар бўйича 5 та жиноят иши қўзғатилди, 247 та корхона раҳбарлари ва бош ҳисобчилари мазмурий жавобгарликка тортилиб, улардан 3 миллион 47 минг 745 сўм жарима ундириш тўғрисида қарорлар қабул қилинган, 75 та мансабдор шахслар эса мулкий жавобгарликка, 81 таси интизомий жавобгарликка тортилган. Ҳаммаси бўлиб Фармон бўйича 408 та суд ҳужжатлари чиқарилган. Ундан ташқари қонун бузилиши ҳолатларининг олдини олиш, уларни бартараф этиш борасида тегишли идораларга 48 та хусусий ажрим ва хабарномалар юборилган. Маъмурий, интизомий, моддий жавобгарликка тортиш тўғрисидаги суд ҳужжатлари ижросига алоҳида эътибор қаратилиб, суд ҳужжатларининг 3686 таси ёки 96 фоиз ижроси тўлиқ таъминланди.

Ушбу йиғилишда яна Тошкент шаҳар Давлат Солиқ бош бошқармаси бошлигининг биринчи ўринбосари З. Ҳошимжонов — «Давлат бюджетига боқимандаларни ҳамда давлат божи харажатларини ундириш тўғрисидаги Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг ҳал қилув қарорлари ва суд буйруқларининг ижроси аҳоли» ҳақида, Тошкент шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси Б. Шомаксудов — «Шаҳар ҳўжалик суди томонидан қўзғатилган жиноят ишларининг натижаси» ҳақида, Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси бўлими бошлиғи А. Алиев — «Ҳўжалик суди томонидан банкрот деб топилган корхоналарнинг тугатилиш жараёни ҳусусида» сўзга чиқдилар.

Йиғилишда ютуқ ва камчиликлар рўй-рост айтилиб, хатоларга йўл қўймаслик чора-тадбирлари, келгусида суд ишларининг одилона ҳал этилиши йўлидаги келажақ режалари белгилаб олинди.

Шоира МУХАМЕДОВА

